

**KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN**

**ZAAK VAN VRM t. NV VLAAMSE MEDIA
MAATSCHAPPIJ**

BESLISSING
nr. 2010/041

28 september 2010

In de zaak van VRM tegen NV Vlaamse Media Maatschappij,

De Vlaamse Regulator voor de Media (kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Mevr L. D'HAENENS, *ondervoorzitter*,
Dhr H. BLOEMEN,
Mevr D. DE POOT,
Dhr L. HELLIN,
Mevr B. NIELANDT,
Dhr R. OTTEN,
Dhr H. VAN HUMBEECK,
Dhr M. VAN NIEUWENBORGH,
Dhr D.VOORHOOF, *leden*

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 14 en 28 september 2010,
Neemt op deze laatste datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge de opdracht van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen (hierna: de Tweede Kamer) van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de Regulator) van 19 januari 2010 aan de onderzoekscel van de Regulator, werd een onderzoek ingesteld door de onderzoekscel naar de naleving van artikel 42 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet) door de lineaire televisieomroeporganisaties, van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap of aangemeld bij de Regulator, die teletekst aanbieden.

Het betreft onder meer de startpagina's van teletekst van de omroepprogramma's VTM, 2BE en JIM van NV Vlaamse Media Maatschappij, zoals uitgezonden op 6, 20 en 26 mei 2010.

2. Op 26 mei 2010 legt de onderzoekscel van de Regulator aan de Tweede Kamer van de Regulator een onderzoeksrapport voor aangaande hiervoor vermelde uitzendingen.

3. Naar aanleiding van de behandeling van het onderzoeksrapport op 7 juni 2010 beslist de Tweede Kamer van de Regulator om het onderzoek uit te breiden. De onderzoekscel van de Regulator krijgt de opdracht om naast de teletekst startpagina's ook de teletekstpagina's te onderzoeken waarnaar wordt verwezen op de startpagina.

Het bijkomend onderzoek betreft onder meer de startpagina's en de pagina's van teletekst van de omroepprogramma's VTM, 2BE en JIM van NV Vlaamse Media Maatschappij, zoals uitgezonden op 9 juni 2010.

4. Op 23 juni 2010 legt de onderzoekscel van de Regulator aan de Tweede Kamer een onderzoeksrapport voor aangaande de uitzendingen op 9 juni 2010.

5. Op 6 juli 2010 beslist de Tweede Kamer van de Regulator om, op basis van de vaststellingen in de onderzoeksrapporten, tegen NV Vlaamse Media Maatschappij (hierna: VMMA), met maatschappelijke zetel Medialaan 1 te 1800 Vilvoorde, een procedure op tegenspraak op te starten.

6. De beslissing om een procedure op tegenspraak op te starten wordt samen met de onderzoeksrapporten bij aangetekende brief van 8 juli 2010 aan VMMA meegedeeld.

7. VMMA bezorgt de schriftelijke opmerkingen aan de Regulator met een brief van 6 september 2010.

Op de hoorzitting van 14 september 2010 wordt VMMA vertegenwoordigd door Sven Van Damme.

DE FEITEN

8. De onderzoekscel stelt vast dat op de onderzochte data overdag op de teletekstpagina's onder meer volgende boodschappen werden uitgezonden (telefoonnummers zijn vervangen door **):

- Teletekst bij omroepprogramma VTM:
 - o 6 mei 2010: startpagina **P100**: 'STOUTE meisjes in de buurt', 'Vrouwen zoeken contact', 'Privé Contact Adressen!'
 - o 20 mei 2010: startpagina **P100**: 'Vrouwen geven hun GSM-nummer!', 'BEL NU en direct genieten!', 'Spannende video's op je GSM?'
 - o 26 mei 2010: startpagina **P100**: 'Vrouwen geven hun GSM-nummer!', 'BEL NU en direct genieten!', 'VROUW zoekt!! nieuwe adv.', 'Snelle contacten en ontmoetingen', 'STOUTE meisjes in de buurt', 'Zin in een afspraakje?'
 - o 9 juni 2010: startpagina **P100**: '460 BEL NU en direct genieten!', '459 STOUTE meisjes in de buurt' en '401 Vrouwen zoeken contact'

Corresponderende teletekstpagina's: **P460**: 'hey lieverd, ik sta geil en wacht op jou om mij te komen blussen met jou lekkere warme slang?'. BEL: **** * BOX: 320', 'welke man komt spuitend klaar terwijl ik mag kijken/luisteren?? Mariese 36jr br/br BEL: **** * BOX 410'; **P459**: '(****) poeslief maar vaak ook erg ondeugend. Zin in een stout

afpraakje met u.', '(****) zin in seks? ben volsl. Vrouw 29 jr en single', '(****) vr. 31j. omg. Zaventem en ben exhib. type. ben in voor parkeer afspr me 1 of meer mannen' en **P401**: 'VROUWEN ZOEKEN SEX!!', 'Hallo ik ben een OUDERE WEDUWE. Ik ben 72 jaar en verlang naar een jongere man! Ik woon in Mechelen, blond/gris hr, bl ogen, cupDD en kaal geschoren. Wil jij mij verwennen? Ik zoek geen vaste relatie. Alleen een sexpartner! X-X-X Sms PRIVE WEDUWE naar ****', 'BEN JIJ HANDIG? EN WIL JE TERUG BETAALD WORDEN IN NATURA?? Op dit moment heb ik niet veel geld en mijn huisje moet opgeknapt worden. Wil jij helpen schilderen? Ik betaal je terug in NATURA. Interesse? Mijn GSM NR ***** Sms PRIVE MONIEK naar ****'

- Teletekst bij omroepprogramma 2BE:
 - o 6 mei 2010: startpagina **P100**: 'Gezocht: ondeugende mannen', 'Vrouwen met ervaring ****-*****', 'SMS met stoute meisjes (18+)', 'Spannende vrouwen', 'De geile gids ****-*****', 'Telefoonsex zonder taboes', 'Gigolo's gezocht', 'GOESTING? Bel hete meiden LIVE'
 - o 20 mei 2010: startpagina **P100**: 'Dames NU live ****-*****', 'PRIVE afspraakjes!', 'Pornalizer', 'MANNEN GEZOCHT: voor SEX contact', 'Hete meiden live?'
 - o 26 mei 2010: startpagina **P100**: 'Gezocht: ondeugende mannen', 'STOUTE meisjes in de buurt', 'Spannende vrouwen', 'GOESTING? Bel hete meiden LIVE', 'VROUW zoekt!! nieuwe adv.',
 - o 9 juni 2010: startpagina **P100**: '644 SMS met stoute meisjes (18+)', '634 STOUTE meisjes in de buurt', '601 De geile gids ****-*****', '640 Telefoonsex zonder taboes' en '642 Hete meiden live';

Corresponderende teletekstpagina's **P644**: 'VREEMDGAAN. DEZE VROUWEN WILLEN VANDAAG NOG EEN MAN LEREN KENNEN!!!', 'LAURA: Kinky kapstertje zoekt lekkere man voor spannende avonden.', 'GINA: Gescheiden en nood aan seks, kan jij mij helpen? Geen rel!', 'JULIA: Na lange winter weer klaar voor een zwoele zomer, met jou?', 'FLOOR: Voelt de lente weer kriebelen, zoek leuke man voor date en +', 'VERA: Ik betaal jou 3-gangenmenu en jij vergoed in natura. Deal?' en KAATJE: Vrouw met kinderwens zkt man. Relatie niet verplicht. Kom je?'; **P634**: 'REGIO DATING WEST/OOST VLAANDEREN-BRUSSEL', '(****) ben freddy, 1.80 en 21 cm zoek vrouwtje omg Aalst!!!! Nen EERLYK...'; '(****) 24jarige jonge gast, 1m90 donkerblond uit w-vl zoekt contact, zet nr op chat en contacteer u ;-)' en '(354) Welke man komt na voetbal bij mij lekker douchen. Ben 29jr en voetbal g***888'; **P601**: 'Geile Gids! 18+ COMPLEET OVERZICHT GEILSTE SEKSLIJNEN * LIVE SEKSVERHALEN* NEGERINNEN* 18JARIGE MEISJES* KINKY* 1-ON-1* OVERSPELIGE RIJPE VROUWEN* SM*' en '602 MEIDEN 18+ LIVE SEKS - 603 RIJPE DAMES LIVE SEKS - 604 LIVE DAMES AANWEZIG - 605 HOGE NOOD? ALARMSEKS! - 605 1-ON-1 LIVE PRIVE - 605 HEETSTE LIVE SEKS - 605 LESBI CLUB - 605 ORGIE HUIS - 606 KINKY VROUWEN LIVE - 606 SM MEESTERESSEN

LIVE – 606 NEGERINNEN LIVE SEKS ... en *'Snel seks? Snelseklijn! ****_*****'*; **P640**: *'EROTISCHE DATING VOOR MANNEN-VROUWEN-KOPPELS koppel zoekt koppel 0906-12.471 Vrouw zoekt man ****-**.*** en man zoekt man ****_***** DIRECT AFSPREKEN ****_**.***'* naast een grafische paginagrote afbeelding van een naakt man-vrouw koppel en vermelding **'18+' P642**: *'HETE MEIDEN WACHTEN OP JOU VOOR EEN heel heet gesprek of een date!! 18+ ****_***** en geef de code in'*, *'Wenneke: 34 jr, blond, 1m67, 55kg, cup 90C Code: ****': Bi sex, strak kontje. – Caro: 28 jr, blond, 1m71, 61kg, Bi sexueel Code 2702 Hasselt, Single, geschoren – Jaida: 26 jr, donkerblond, 1m69, 58kg, DDcup Code ****' Antwerpen, halfbloedje. – Gloria: 19jr, lang bruin haar, cup 75B code ****' Studente regio Limburg ...'* en *'>>NOG MEER HETE MEIDEN>> vrouwen bellen **/***** (zon. tar)'*

– Teletekst bij omroepprogramma JIM:

- o 6 mei 2010: startpagina **P100**: *'Rijpe vrouwen geven telefoonnr.'*, *'Gigolo's gezocht'*, *'Meiden met adres en GSM-nummer'*, *'Teleflirtlijn'*
- o 20 mei 2010: startpagina **P100**: *'Ontmoet hete meiden & studentes'*, *'Sex video's op je gsm?'*, *'Sexdate advertenties'*, *'Meisje zoekt man'*
- o 26 mei 2010: startpagina **P100**: *'Nieuw! GRATIS SEX DATES'*, *'Meisje zkt man'*, *'Gigolo's gezocht'*, *'Sexdate advertenties'*, *'Rijpe vrouwen geven telefoonnr.'*, *'Ontmoet hete meiden & studentes'*
- o 9 juni 2010: startpagina **P100**: *'637 Sexdate advertenties'*, *'623 Sex video's op je gsm?'*, *'632 Ontmoet hete meiden & studentes'*, *'602 Meisje zoekt man'* en *'607 Gigolo's gezocht'*.

Corresponderende teletekstpagina's **P637**: *'SEXCONTACT UW ADVERTENTIE BINNEN 5m OP TEXT'*, *'(2444) zoek slanke goed ziende vrouw vr eerlijke rel ben goed ziende man singel ***** – (****) na enige tijd alleen te zijn ben man 45 jaar knap slank gn kits gn problemen zoek slanke vrouw 30 35j start vriendin ***** – (****) Hoi, vr. van 38 sportief typ zoekt leuk ventje om af en toe – (2080) ben jij een man van 25/55 en wil je dat ik bij u kom? 1/2 u is 40euro. Cindy. 25jr, br, slank'*; **P623**: *'SEX MOVIES!! Clip Kim Kardashian Hard, Hardcore Doggy Style, hardcore penetration, Geil studentje, Hot Marijke Neukt! Paris Hilton neukt, Hot Marijke Blowjob'* + codes; **P632**: *'NET VAN SCHOOL. Net 21, kan gaan en staan waar ik wil. Ik kick op sex met wat oudere mannen. Sms: Kathelijne ****'*, *'Pikant Pools poesje, 20 jaartjes jong gaat graag voor jou uit de kleren! Sms: Gina naar ****'*, *'Welke kerels vinden 't geil om mij 1x te nemen en daarna nooit meer te zien! Sms: Jena naar ****'*, *'19 jr. wil graag teder ontmoagd worden door een aardige jongen met ervaring. Sms: Rachel naar ****'* en *'Sms: SCHOOLMEISJES naar ****' of bel ondeugend op: ****/**.***'*; **P602**: *'GEILE SEXPOEZEN LIVE'*, *'De geilste sex verhalen hoor je hier. ****_*****'* + grafische afbeelding van vrouwenbenen + *'I love SEX'* **P607**: *'DIKKE VROUWEN WILLEN OOK SEX!!!'* en *'10tallen vrouwen zoeken een man die geen moeite heeft met een kilootje meer! stel jij geen eisen aan uiterlijk? Help jij deze vrouwen aan een wilde*

*nacht? Ze willen evt betalen! Ze wachten op jou !!! sms FAT + woonplaats naar ****' + grafische afbeelding van blonde dame.*

TOEPASSELIJKE REGELS

9.1. Artikel 2 van het Mediadecreet bepaalt dat:

[...]

5° commerciële communicatie: beelden of geluiden die dienen om rechtstreeks of onrechtstreeks de goederen, de diensten of het imago van een natuurlijke persoon of rechtspersoon die een economische activiteit verricht, te promoten. Dergelijke beelden of geluiden vergezellen of maken deel uit van een programma, tegen betaling of een soortgelijke vergoeding of voor zelfpromotie. Vormen van commerciële communicatie zijn onder meer reclame, sponsoring, telewinkelen en productplaatsing;

[...]

31° programma: een reeks bewegende beelden, al dan niet met geluid, of een reeks van klanken of geluiden, die een afzonderlijk element van een door een omroeporganisatie opgesteld schema of een catalogus vormt; voorbeelden van programma's zijn bioscoopfilms, sportevenementen, komische series, documentaires, kinderprogramma's en origineel drama;

[...]

35° reclame : de audiovisuele of auditieve boodschap van een publieke of particuliere onderneming of natuurlijke persoon - in welke vorm dan ook - over de uitoefening van een commerciële, industriële, ambachtelijke activiteit of van een beroep, ter bevordering van de levering tegen betaling van goederen of diensten, met inbegrip van onroerende goederen, rechten en verplichtingen, die tegen betaling of soortgelijke vergoeding dan wel voor zelfpromotie in een lineaire omroepdienst wordt uitgezonden;

[...]

50° teletekst: analoge op tekst gebaseerde dienst die in beeld wordt gebracht en met het lineaire omroepsignaal wordt meegestuurd onder de redactionele verantwoordelijkheid van een aanbieder van omroepdiensten, en de digitale versie van deze dienst;”

9.2. Artikelen 41 en 42 van het Mediadecreet luiden als volgt:

“Art. 41. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn eveneens van toepassing op teletekst.

Art. 42. Lineaire televisieomroeporganisaties mogen geen programma's uitzenden die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, met name programma's waarin pornografische scènes of beelden van nodeloos geweld voorkomen.

Deze bepaling geldt ook voor andere programma's die schade kunnen toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen, tenzij door de keuze van het tijdstip van uitzending of door technische maatregelen wordt gewaarborgd dat minderjarigen in het verzorgingsgebied of zendgebied de uitzendingen normaliter niet zullen zien of beluisteren.

Als dergelijke programma's ongecodeerd worden uitgezonden, moeten ze voorafgegaan worden door een akoestische waarschuwing of moeten ze gedurende de hele uitzending herkenbaar zijn aan een visueel symbool.

De bepalingen van het eerste en het tweede lid gelden ook voor aankondigingen van programma's die uitgezonden worden door lineaire televisieomroeporganisaties.”

9.3. Artikel 218 van het Mediadecreet bepaalt:

“§ 2. De algemene kamer heeft de volgende taken:

1° met behoud van de toepassing van paragraaf 3 en van artikelen 13 en 30, het toezicht op de naleving van en de beteugeling van de inbreuken op de bepalingen van dit decreet, met inbegrip van het toezicht op de naleving door de openbare omroeporganisatie en de beteugeling van de inbreuken door de openbare omroeporganisatie;

[...]

§ 3. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van de toepassing van artikelen 38, 39, 42, 44, 45, 176, 1°, en 180, tweede lid.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet daarbij volledig autonoom uitspraak. In geval van betwistingen wordt de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen in rechte vertegenwoordigd door haar voorzitter.

[...]”

9.4. Artikel 220, § 1 en § 2, van het Mediadecreet gaan als volgt:

“Art. 220, § 1. De algemene kamer doet uitspraak, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering, hetzij naar aanleiding van een schriftelijke, met redenen omklede en ondertekende klacht die haar kan worden voorgelegd door elke belanghebbende en, in geval van een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut, door elke natuurlijke persoon of rechtspersoon.

Over de inhoud van reclame kan de algemene kamer enkel uitspraak doen naar aanleiding van een schriftelijke, met redenen omklede en ondertekende klacht. Om ontvankelijk te zijn moet de klacht ingediend zijn uiterlijk de vijftiende dag na de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven tot de klacht.

§ 2. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak, hetzij ambtshalve wat betreft het toezicht op artikel 42 en artikel 176, 1°, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering, hetzij naar aanleiding van een klacht die op straffe van onontvankelijkheid ingediend is uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending van het programma door eenieder die blijk geeft van een benadeling of een belang.”

9.5. Artikel 18 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media zoals laatst gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2010 (hierna: het Procedurebesluit) bepaalt:

“§ 1. Als de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering beslist over te gaan tot een procedure op tegenspraak, wordt die beslissing met de documenten die erop betrekking hebben naar de betrokkene gestuurd met vermelding van de gronden waarop de procedure steunt.

§ 2. Binnen vijftien dagen na ontvangst kan de betrokkene zijn opmerkingen schriftelijk aan de Regulator meedelen, dan wel via elektronische post of enig ander telecommunicatiemiddel dat resulteert in een schriftelijk stuk aan de zijde van de geadresseerde, en waarop een elektronische handtekening is aangebracht die voldoet aan de vereisten van artikel 1322 van het Burgerlijk Wetboek.

De betrokkene kan worden opgeroepen om door de kamer te worden gehoord. Indien de betrokkene hiertoe verzoekt, moet hij door de kamer worden gehoord.”

A. Argumenten van VMMA

10. Onbevoegdheid van de onderzoeksceel

VMMA voert aan dat de huidige procedure niet ontvankelijk is wegens de onbevoegdheid van de onderzoeksceel van de Regulator om bij een ambtshalve procedure op eigen initiatief vaststellingen te doen en die voor te leggen aan de Tweede Kamer van de Regulator.

Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet bepaalt dat, wat het toezicht op de naleving van de bepalingen over de bescherming van minderjarigen betreft, de Tweede Kamer van de Regulator onder meer ambtshalve uitspraak kan doen. Deze nieuwe bijkomende mogelijkheid om uitspraak te doen - in vergelijking met de Vlaamse decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005 - gaf aanleiding tot wijziging van artikel 18 van het Procedurebesluit. Volgens VMMA leidt de Tweede Kamer van de Regulator hieruit ten onrechte af dat de onderzoeksceel van de Regulator op eigen initiatief vaststellingen kan doen, zoals blijkt uit de brief van 8 juli 2010, waarin de Tweede Kamer meedeelt dat een procedure op

tegenspraak wordt opgestart tegen VMMA: *“Dit impliceert dat de onderzoekscel van de VRM vaststellingen kan voorleggen aan de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen, met het oog op een eventueel instellen van een ambtshalve procedure cfr de toepassing van artikel 220, § 2 van het Mediadecreet.”*

Verder wijst VMMA erop dat het Reglement van Orde van de algemene kamer, de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen, het college van voorzitters en de algemene vergadering van de Vlaamse Regulator voor de Media van 18 mei 2009 (hierna: Reglement van Orde) in artikel 17 bepaalt dat de onderzoekscel autonoom een onderzoek kan voorbereiden in procedures bij de algemene kamer. Dergelijke bepaling is niet aanwezig in het Reglement van Orde wat procedures bij de Tweede Kamer betreft.

VMMA besluit derhalve dat er geen enkele juridische basis is waarop de rol van de onderzoekscel kan worden gebaseerd bij een ambtshalve procedure voor de Tweede Kamer. Uiteraard is de onderzoekscel ook niet bevoegd om op eigen initiatief over te gaan tot een monitoring. Het onderzoek is daarom ook ongeldig, waardoor de procedure niet-ontvankelijk wordt.

11. Verhouding teletekst en programma

VMMA is van oordeel dat er geen inbreuk op artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet kan worden vastgesteld met betrekking tot de uitgezonden tekstuele boodschappen op haar teletekstpagina's, aangezien de bepalingen uit artikel 42 van het Mediadecreet slechts van toepassing zijn op programma's en aankondigingen van programma's.

Gelet op de definitie van 'programma' in artikel 2, 31°, van het Mediadecreet dat spreekt van *“een reeks bewegende beelden, al dan niet met geluid, of een reeks van klanken of geluiden [...]”* is het, aldus VMMA, duidelijk dat teletekstpagina's geen programma's zijn. De decreetgever heeft daarenboven immers een afzonderlijke definitie voorzien voor 'teletekst' in artikel 2, 50°, van het Mediadecreet, waarbij het gaat om een *“[...] op tekst gebaseerde dienst die in beeld wordt gebracht [...]”*.

Artikel 41 van het Mediadecreet bepaalt inderdaad dat de bepalingen uit Hoofdstuk II van het Mediadecreet, en dus ook artikel 42, van toepassing zijn op teletekst, maar dit kan slechts het geval zijn voor zover er sprake is van programma's op teletekst. VMMA wijst erop dat de toevoeging van teletekst niet alleen gebeurde in artikel 41 van het Mediadecreet, maar in verschillende artikelen op basis van een reeks amendementen na de indiening van het commissieverslag (Amendementen 65-83, *Parl.St.* VI. Parl. 2008-2009, nr. 2014/12, 2-7). Deze toevoeging is op zeer slordige wijze gebeurd, waardoor het onduidelijk blijft hoe de tegenstrijdigheid tussen artikel 41 ('teletekst') en artikel 42 ('programma') moet worden geïnterpreteerd.

Aangezien de betwiste teletekstpagina's slechts tekstuele boodschappen bevatten, die niet als programma's kunnen worden beschouwd, kan hier geen toepassing worden gemaakt van artikelen 41 en 42, van het Mediadecreet.

12. Boodschappen van externe adverteerders

VMMA wijst erop dat de betwiste boodschappen op de teletekstpagina's promotionele boodschappen zijn en ook op die manier worden aangeduid. De boodschappen gaan dus uit van externe adverteerders die dergelijke berichten rechtstreeks op teletekst plaatsen en de verantwoordelijkheid dragen met betrekking tot de inhoud van deze berichten en hun conformiteit met de toepasselijke regelgeving.

13. Voorzienbaarheid strafbaarstelling

VMMA voert aan dat wegens de onduidelijkheid omtrent de toepassing en de verenigbaarheid van artikelen 41 en 42 van het Mediadecreet het onmogelijk is om op basis van deze artikelen een sanctie uit te spreken. *“Gezien de decreetgever duidelijk het beginsel van de voorzienbaarheid van de strafbaarstelling niet heeft nageleefd, kan de kamer onmogelijk overgaan tot een veroordeling op grond van artikel 41 van het Mediadecreet.”*

14. Onbevoegdheid kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen

De Tweede Kamer van de Regulator is, aldus VMMA, niet bevoegd om ambtshalve een procedure op te starten en uitspraak te doen wat betreft het toezicht op artikel 41 van het Mediadecreet.

Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet vermeldt immers artikel 42 en artikel 176, 1° limitatief als rechtsgronden voor ambtshalve uitspraken door de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

Uit de brief van 8 juli 2010, waarin de Regulator meedeelt dat een procedure op tegenspraak wordt opgestart tegen VMMA, blijkt dat de procedure uitdrukkelijk gebaseerd is op artikel 41 en artikel 42: *“De huidige procedure heeft betrekking op artikel 41 en 42 van het Mediadecreet.”*

15. Geen inbreuk op artikel 42 van het Mediadecreet

VMMA heeft in haar schriftelijke opmerkingen die per brief van 6 september 2010 aan de Regulator werden bezorgd geen verweer ten gronde gevoerd. Tijdens de zitting van 14 september 2010 antwoordt Sven Van Damme, op de vraag van de Tweede Kamer van de Regulator of de betwiste boodschappen schade kunnen toebrengen aan minderjarigen, dat jonge kinderen deze berichten normaliter niet bekijken en ook niet begrijpen.

B. Beoordeling

16. Over de bevoegdheid van de onderzoekscel

Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet en artikel 18 van het Procedurebesluit bepalen dat de Tweede Kamer ambtshalve uitspraak kan doen en over kan gaan tot een procedure op tegenspraak, wat betreft het toezicht op artikel 42 en artikel 176, 1°, van het Mediadecreet. Noch in het Mediadecreet, noch in het Procedurebesluit wordt iets bepaald omtrent de onderzoekscel van de Regulator of hoe het ambtshalve onderzoek dient te worden gevoerd. Dit heeft tot gevolg dat de Tweede Kamer van de Regulator over een discretionaire bevoegdheid beschikt om op het niveau van zijn diensten het ambtshalve onderzoek te organiseren.

Het Reglement van Orde, dat interne werkingsregels van de Regulator bevat, definieert de onderzoekscel in artikel 1, 5° als: *“personeelsleden van de Regulator, belast met het uitvoeren van het vooronderzoek”*. Het Reglement van Orde omschrijft verder de rol van de onderzoekscel bij procedures voor de algemene kamer (artikelen 16 en 17), terwijl dergelijke bepalingen ontbreken met betrekking tot de Tweede Kamer.

Dit sluit echter niet uit dat de Tweede Kamer van de Regulator opdrachten kan geven aan de onderzoekscel. Op de vergadering van 19 januari 2010 heeft de Tweede Kamer, naar aanleiding van haar bijkomende ambtshalve onderzoeksbevoegdheid in het nieuwe Mediadecreet, aan de onderzoekscel de opdracht gegeven *“om mogelijke inbreuken op de bepalingen van de bescherming van minderjarigen [te] rapporteren aan de kamer. In de eerste plaats wordt gevraagd gevallen van recidieven op te sporen. Er wordt tevens gevraagd om de onderzoekscel aanwijzingen van ook andere manifeste of herhaalde inbreuken te doen vaststellen en voor te leggen aan de kamer.”* Deze opdracht werd uitgebreid op de vergadering van 7 juni 2010, waarop de Tweede Kamer aan de onderzoekscel de opdracht gaf om naast de teletekst startpagina's ook de corresponderende pagina's in het onderzoek te betrekken.

De gevolgen die een omroeporganisatie ondergaat als gevolg van een ambtshalve onderzoek vloeien voort uit het Mediadecreet en het Procedurebesluit die aan de Tweede Kamer van de Regulator de bevoegdheid toewijzen om een ambtshalve onderzoek te voeren en uitspraak te doen. De Tweede Kamer Regulator kan steeds intern opdracht geven aan de eigen administratie om een onderzoek uit te voeren, zoals ondermeer is gebeurd op de vergaderingen van 19 januari 2010 en 7 juni 2010.

17. Verhouding artikel 41 en artikel 42, van het Mediadecreet

Hoofdstuk II van het Mediadecreet bevat specifieke bepalingen over de bescherming van minderjarigen bij het bekijken van lineaire en niet-lineaire

televisiediensten, waarna artikel 41 van het Mediadecreet bepaalt dat deze bepalingen ook van toepassing zijn op teletekst.

De bepalingen uit artikel 42 van het Mediadecreet omvatten, in het eerste lid, een absoluut verbod en, in the tweede lid, een relatief verbod met betrekking tot schadelijke inhoud voor minderjarigen in programma's. Deze verbodsbepalingen vormen een omzetting uit de Europese richtlijn audiovisuele mediadiensten (art. 27 richtlijn Eur.Parl. en Raad nr. 2010/13/EU, 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten, *Pb.L.* 15 april 2010, afl. 95, 1) en waren eerst terug te vinden in de Europese televisie zonder grenzen richtlijn uit 1989.

In de beslissingen nr. 2008/020 en nr. 2008/021 van 26 februari 2008 heeft de Tweede Kamer van de Regulator al eens boodschappen op teletekst getoetst aan deze verbodsbepalingen die toen terug te vinden waren in artikel 96, § 1, van de Vlaamse decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005. De kamer heeft toen beslist dat de betwiste boodschappen op teletekst onder de definitie van 'programma' ressorteerden en dus ook onder de vermelde verbodsbepalingen.

Het nieuwe Mediadecreet echter hanteert een andere definitie van programma. De definitie van 'programma' bepaalt dat het moet gaan om "*een reeks bewegende beelden, al dan niet met geluid, of een reeks van klanken of geluiden [...]*". Hoewel tijdens de parlementaire voorbereiding van het Mediadecreet teletekst initieel onder de definitie van 'programma' viel, als zijnde 'additioneel toegevoegde informatie' (zie ontwerp van decreet betreffende de radio-omroep en televisie, *Parl.St.* VI. Parl. 2008-2009, nr. 2014/1, 21), werd later toch een aparte definitie voor teletekst ingevoegd (zie, *Parl.St.* VI. Parl. 2008-2009, nr. 2014/12, 2). Dit is ook de reden waarom de decreetgever artikel 41, dat geen normatieve bepalingen bevat, heeft toegevoegd, zodat duidelijk is dat de verbodsbepalingen uit artikel 42 ook op teletekst van toepassing zijn (zie *Parl.St.* VI. Parl. 2008-2009, nr. 2014/12, 3). Teletekst is met andere woorden een *sui generis* dienst die in beeld wordt gebracht en met het lineaire omroepsignaal wordt meegestuurd waarop bepaalde regels van het Mediadecreet door de decreetgever van toepassing zijn gemaakt.

Het weren van teletekst uit de werkingssfeer van artikel 42 van het Mediadecreet zou tot gevolg hebben dat het principe van de bescherming van minderjarigen niet wordt aangehouden bij teletekstberichten. Dit strookt niet met de algemene doelstelling van het Mediadecreet.

18. Boodschappen van externe adverteerders

Voor de bevoegdheid van de Tweede Kamer van de Regulator is het onverschillig of de omroeporganisatie deze teletekstpagina's produceert onder de rechtstreekse leiding van eigen diensten, dan wel heeft

toevertrouwd aan een externe onderneming. Het enkele feit dat ze toegankelijk zijn op de frequenties en de kanalen van de omroeporganisatie geeft onweerlegbaar haar eindverantwoordelijkheid aan voor wat te zien is op het scherm. Overigens is ook uit artikel 2, 50° van het Mediadecreet af te leiden dat het bij teletekst gaat om teksten die met het lineaire omroepsignaal worden meegestuurd *“onder de redactionele verantwoordelijkheid van een aanbieder van omroepdiensten”*.

19. Voorzienbaarheid strafbaarstelling

De Regulator is een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap en is een orgaan van actief bestuur. De Tweede Kamer kan, binnen de grenzen van haar bevoegdheid, de sancties opleggen zoals vermeld in artikel 229 van het Mediadecreet. De administratieve geldboeten, die kunnen oplopen tot 125.000 euro, hebben een preventief en repressief karakter en zijn strafrechtelijk in de zin van artikel 6 van het EHRM, zodat de rechtzoekenden aan wie ze kunnen worden opgelegd aanspraak moeten kunnen maken op de waarborgen vervat in deze verdragsbepaling (Arbitragehof 17 januari 2007, nr. 14/2007).

De sancties kunnen enkel worden opgelegd wegens miskenning van de mediaregelgeving en dus bij een objectief vaststelbare schending van een rechtsnorm, te wijten aan het gedrag van de overtreder. De Tweede Kamer van de Regulator is van mening artikel 41 en 42, van het Mediadecreet duidelijke normen voorschrijven en ziet niet in waarom het principe van de voorzienbaarheid van strafbaarstelling hier niet is nageleefd.

20. Over de bevoegdheid van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen

De Tweede Kamer is overeenkomstig artikel 220, § 2, van het Mediadecreet bevoegd om ambtshalve uitspraak te doen wat betreft het toezicht op artikel 42 en artikel 176, 1°, van het Mediadecreet. Zoals hiervoor reeds werd verduidelijkt, bevat artikel 41 van het Mediadecreet geen normatieve bepalingen, maar maakt het duidelijk dat de verbodsbepalingen uit artikel 42 ook op teletekst van toepassing zijn. Daaruit volgt dat de ambtshalve onderzoeksbevoegdheid van de Tweede Kamer ook het toezicht op artikel 41 van het Mediadecreet betreft.

21. Toetsing artikel 42 van het Mediadecreet

21.1. Artikel 42 van het Mediadecreet bevat enerzijds een absoluut verbod op uitzendingen die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen *“ernstig zouden kunnen aantasten”* en anderzijds een relatief verbod met betrekking tot uitzendingen die *“schade zouden kunnen toebrengen”*.

21.2. Uitzendingen die onder het relatieve verbod van artikel 42 van het Mediadecreet vallen mogen toch worden getoond indien ofwel door technische maatregelen (codering) ofwel door de keuze van het tijdstip van

uitzending wordt gewaarborgd dat minderjarigen de uitzendingen normaliter niet zullen zien of beluisteren. Bij dergelijke ongecodeerde uitzendingen moet bovendien, naast de keuze van het tijdstip van uitzending, een akoestische waarschuwing of visueel symbool worden gebruikt.

De Tweede Kamer stelt vast dat de betwiste tekstuele boodschappen tijdens de dagprogrammatie worden uitgezonden, dus op tijdstippen waarop minderjarigen normaliter toegang kunnen krijgen tot deze dienst. Er zijn geen technische maatregelen getroffen die minderjarigen afschermen van deze boodschappen. Dat sommige – vrij toegankelijke – teletekstpagina's het visueel symbool '18+' bevatten, is niet voldoende om te waarborgen dat minderjarigen de uitzendingen normaliter niet zullen zien, aangezien ze gedurende de gehele dag worden getoond.

De teletekstpagina's zijn dus voor iedereen leesbaar, ook voor minderjarigen. Deze vaststelling leidt tot de vraag of de inhoud van de boodschappen op teletekst – zoals hiervoor omschreven – schade kan toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van de minderjarige.

21.3. Minderjarigen die een normale leesvaardigheid bereiken – doorgaans tussen 10 jaar en 12 jaar – worden door het inschakelen van teletekst (bv om het uur van een uitzending van een programma te verifiëren) op de startpagina onmiddellijk geconfronteerd met bepaalde erotische boodschappen. De boodschappen op de corresponderende teletekstpagina's, hebben vaak onbetwistbaar een expliciet seksueel karakter.

Voorheen werd reeds vastgesteld dat wat het gebruik van de taal betreft, de kinderen jonger dan 12 jaar doorgaans nog weinig begrip hebben van de betekenis van seksuele termen (zie beslissing nr. 2007/016 van 3 april 2007 van de Regulator). De Tweede Kamer meent evenwel dat in de voorliggende zaak de aandacht van jonge kinderen toch kan getrokken worden door de manier waarop sommige boodschappen geformuleerd zijn, zoals: *'19 jr. wil graag teder ontmaagd worden door een aardige jongen met ervaring. Sms: Rachel naar ****' 'Pikant Pools poesje, 20 jaartjes jong gaat graag voor jou uit de kleren! Sms: Gina naar ****', 'Welke kerels vinden 't geil om mij 1x te nemen en daarna nooit meer te zien! Sms: Jena naar ****'.*

Doordat zij deze boodschappen nog niet goed kunnen interpreteren, zijn misverstanden mogelijk die jonge kinderen bv. angstig en ongemakkelijk doen voelen of onzeker maken over volwassenen in hun omgeving.

Kinderen vanaf 12 jaar – bovendien ook minderjarigen die volop in seksuele ontwikkeling zijn – begrijpen wel langzamerhand deze terminologie maar kunnen daarom nog niet steeds de verstrekte informatie plaatsen of vatten.

Net zoals alle andere processen, is de ontwikkeling van de seksualiteit leeftijdsgebonden en het is daarom erg belangrijk dat de informatie die wordt verstrekt ook leeftijd- en ontwikkelingsadequaat is.

De Tweede Kamer is van mening dat de inhoud van de betwiste boodschappen op de teletekst startpagina's niet van dien aard is dat zij schade kan toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen. De Tweede Kamer stelt vast dat bepaalde boodschappen op de teletekstpagina's zelf, die zonder filter wordt aangeboden, niet leeftijd- en ontwikkelingspassend is. Immers, bepaalde seksueel getinte aanbiedingen en seksuele handelingen worden als normaal voorgesteld en seksuele beleving wordt gebanaliseerd, zoals: *'hey lieverd, ik sta geil en wacht op jou om mij te komen blussen met jou lekkere warme slang?.'* BEL: **** ***** BOX: 320', *'welke man komt spuitend klaar terwijl ik mag kijken/luisteren??'*, *'BEN JIJ HANDIG? EN WIL JE TERUG BETAALD WORDEN IN NATURA?? Op dit moment heb ik niet veel geld en mijn huisje moet opgeknapt worden. Wil jij helpen schilderen? Ik betaal je terug in NATURA. Interesse? Mijn GSM NR ***** Sms PRIVE MONIEK naar ****'*, *'Geile Gids! 18+ COMPLEET OVERZICHT GEILSTE SEKSLIJNEN * LIVE SEKSVERHALEN* NEGERINNEN* 18JARIGE MEISJES* KINKY* 1-ON-1* OVERSPELIGE RIJPE VROUWEN* SM*' en '602 MEIDEN 18+ LIVE SEKS – 603 RIJPE DAMES LIVE SEKS – 604 LIVE DAMES AANWEZIG – 605 HOGE NOOD? ALARMSEKS! – 605 1-ON-1 LIVE PRIVE – 605 HEETSTE LIVE SEKS – 605 LESBI CLUB – 605 ORGIE HUIS – 606 KINKY VROUWEN LIVE – 606 SM MEESTERESSEN LIVE – 606 NEGERINNEN LIVE SEKS ...'*, *'Hoi, vr. van 38 sportief typ zoekt leuk ventje om af en toe – (****) ben jij een man van 25/55 en wil je dat ik bij u kom? 1/2 u is 40euro. Cindy. 25jr, br, slank'*; *'Hardcore Doggy Style, hardcore penetration, Geil studentje, Hot Marijke Neukt! Paris Hilton neukt, Hot Marijke Blowjob'* en *'DIKKE VROUWEN WILLEN OOK SEX!!!'* en *'10tallen vrouwen zoeken een man die geen moeite heeft met een kilootje meer! stel jij geen eisen aan uiterlijk? Help jij deze vrouwen aan een wilde nacht? Ze willen evt betalen! Ze wachten op jou !!! sms FAT + woonplaats naar ****'*.

Voor wat de actuele maatschappelijke houding betreft ten opzichte van de bedoelde aankondigingen via teletekst en de daarin vermelde seksuele diensten, kan verwezen worden naar artikel 380ter van het Strafwetboek dat o.a. het via enig reclamemiddel kenbaar maken van een aanbod van prostitutie of ontucht zowel als het reclame maken, verdelen of verspreiden van een aanbod van diensten van seksuele aard met een direct of indirect winstoogmerk, die worden verleend bij wege van een of ander telecommunicatiemiddel, zelfs indien het aanbod wordt verheeld onder bedekte bewoordingen, strafbaar stelt. De wetgever heeft met deze bepalingen vooral de zedelijkheid van minderjarigen willen beschermen (Cass. 20 november 2001, Nr. P.00.1769.N, www.juridat.be en A&M 2002/2, 162).

In tegenstelling tot de andere teletekstberichten in verband met omroepprogramma's, de sportuitslagen of het weerbericht, betreft het voor

jongeren of kinderen leeftijdsinadequate boodschappen die de ontwikkeling van emotionele relaties negatief beïnvloeden omdat een vertekend beeld wordt gegeven van seksualiteit en seksualiteitsbeleving.

Om een inbreuk op artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet vast te stellen, is het voldoende dat er aangetoond wordt dat de tekstuele boodschap op teletekst schade kan toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen. De voorgaande analyse toont dit aan. De voornoemde boodschappen die zonder filter en op eender welk tijdstip ter beschikking worden gesteld, zijn van dien aard dat het voor sommige minderjarigen leeftijd- en ontwikkelingsinadequaat is en zij aldus de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling kunnen verstoren.

De Regulator stelt dan ook een inbreuk vast op de bepalingen van artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie kan de Regulator niet voorbijgaan aan het gegeven dat VMMA reeds eerder voor gelijkaardige feiten een waarschuwing opgelegd heeft gekregen (zie beslissing nr. 2008/021 van 26 februari 2008 van de Regulator).

Gelet op aard en de ernst van de inbreuk is een administratieve geldboete van 12.500 euro en het bevel om een bericht over deze uitspraak uit te zenden een gepaste sanctie.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van NV Vlaamse Media Maatschappij een inbreuk vast te stellen op artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet;

Overeenkomstig artikel 229, 2° en 4°, van het Mediadecreet NV Vlaamse Media Maatschappij daarvoor een administratieve geldboete van 12.500 euro op te leggen en het bevel te geven tot het uitzenden van het volgende bericht:

“De Vlaamse Regulator voor de Media legde NV Vlaamse Media Maatschappij een boete op van 12.500 euro: de Regulator is van oordeel dat de expliciete seksuele boodschappen die te zien waren op 9 juni 2010 op de teletekstpagina's van VTM, 2BE en JIM schadelijk kunnen zijn voor de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen. De volledige beslissing op www.vlaamseregulatormedia.be.”

Dit bericht dient te worden uitgezonden op de startpagina van teletekst van de omroepprogramma's VTM, 2BE en JIM van NV Vlaamse Media

Maatschappij doorlopend gedurende 7 opeenvolgende dagen (24/24 uur), binnen de 20 dagen na verzending van deze beslissing.

NV Vlaamse Media Maatschappij deelt de Regulator minstens 2 dagen op voorhand het tijdstip van uitzending mee.

Aldus uitgesproken te Brussel, op 28 september 2010.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.